

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ СВАГДА О ДАНУ СВАКЕ ПРЕДСТАВЕ НА ПО ТАБАКА. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 н. месечно. — ПРЕПЛАТА СЕ ШАЉЕ КОРНЕЛУ ЈОВАНОВИЋУ, КОЈИ СЕ ИЗ ЉУБАВИ ПРЕМА ПОЗОРИШТУ ПРИМНО ДА РАЗАМИЉЕ ОВАЈ ЛИСТ.

РОМЕО И ЈУЛИЈА.

Трагедија у 5 чинова, написао Вилем Шекспир, с енглеског превео др. Лаза Костић, за српску позорницу удесио А. Хаџић.

(Наставак.)

У спу ми љуба дође мртвومه,
(Чудноват сан, где мртав мислит' мож',)
Тако ме стаде будит' пољупци.
Оживих ја, кад оно, а ја цар,
Ох, како ј' слатка сушта љубав тек,
Кад јој већ сенке тог'ко заносе.

ПОЈАВА ДРУГА.

Улази Валтазар.

Ромео.

Где, гласник из Вероне! Валтазар!
Шиље л' ми писмо отац калуђер?
А моја љуба? А мој родитељ?
А моја љуба, рекох, Јулија?
Је л' здрава? Шњоме здраво ми је све!

Валтазар.

И здраво је и све је здраво шњом,
У гробници јој тело борави,
А њена душа живи с' анђели.
Ја видех, да је у гроб спустише,
У рођачки, и пођох јавит' вам,
Опростите, што носим зао тај глас,
Ал' ви ми налог остависте тај!

Ромео.

Је л' тако баш? И звезде слагаће!
Ти знаш где седим; лист и мастила,
И коње најми: ноћас путујем!

Валтазар.

Господине, не мојте, за Бога!
Тај страشان поглед, па то бледило,
То слуги зло!

Ромео.

Пут', привиђа ти се!
Сад одлази, па врши заповест!
Зар немаш писма од калуђера?

Валтазар.

Ја немам, господару!

Ромео.

Одлази,

Па најми коње: ја ћу овај час. (Валтазар одлази.)
Е, ноћас, Јуло, с тобом бићу ја!
Ал' како? — Ал' си брза несрећо,
Кад очајници траже савет твој:
Лекарника се једног сећам сад,
И овде негде седи; видех га.
Свог одрпаног, намргођеног,
Где цеди траве, измори га глад,
К'о суво травље, кожа тек и кост:
Сиротињу му видећ', рекох ја,
Треба ли когод љутог отрова,
А ко га прода у Мантови, мре,
Ев' овај богаљ продаће му га,
То беше слугња мојој потреби,
Потребник овај продаће ми га. (Оде.)

ПОЈАВА ТРЕЋА.

(Фелија оца Лаврентија.)

Улази отац Јован.

Јован.

По светом Фрањи, брата, камо те?

ПОЈАВА ЧЕТВРТА.

Отац Лаврентије и пређашњи.

Лаврентије.

Та то је, боји с', брат-Јованов глас!
Зар из Мантове? Срџан повратак!
Шта вели Ромео? Писме л'? Дај ми лист!

Јован.

По једног босог брата пођох баш,
Да м' у Мантову буде пратилац,
И нађох га, где боне полази,
Ал' на врати зауставише нас,
Мишљаху страже, да је куђан дом,
Запечатилише врата пред нама;
Те тако ја не могах Ромеу.

Лаврентије.

Па ко му моје писмо однесе?

Јован.

Не могах му га послат', — ево га!
Писмоноше не нађох никаквог,
Толики беше од куге им страх.

Лаврентије.

Тако ми чина, несрећна је коб!
То није пала, врло важан лист,
Драгоцен лист, опасност велика
С тог занемара; брат-Јоване, хајд'!
Донес' ми један будак овамо.

Јован.

Донећу ти га, брате, овај час. (Оде.)

Лаврентије.

Сад морам сам у костурницу,
Још који час, па будна Јулија;
И кореће ме зло, што Ромеом
О догађају није извештен;
Ал' писаћ' опет, па док не дође,
У мојој ћелиј' чуваћу је ја:
Сирота, жива међ' мртваци чма! (Оде.)

ПОЈАВА ПЕТА.

Гробље; у њему гробница породице капулетове. Ромео улази
у гробницу, метнув уз врата будак и жиђак.

Ромео.

Је л' ово гроб? Та то је светило;
Јер она ј' ту; лепотом њезином
Двораном светлом рака постаје.
Ој, жено моја, љубо моја! Смрт,
Што покуса твог предисаја мед,
Лепоте ти се не дотакну још!
Не савладана с', румен тиња још,
Лепоте бајни знак на лицу твој,
Те смртном стегу блед заступа пут.
А овај крвав покров? Тибалте!
Ох, зар ти није доста освете,
Кад рука, илго ти млад прекиде век,
Сад смлати век крвника негда твог?
Опрост' ми, пришко! — Јуло драга, еј!
Та шта с' још тако лепа? Зар је смрт
Невидљива, зар смрт заљубљива?
Те зар те држи тај аветни гад
У помрчини тој рад обљубе?
Бојећ' се тога остаћу ја ту,
Никад из овог двора мраковог
У бели свет: ту остајем, ох, ту,
Са првима, са удворници ти;
Полож'ћу ту свој вековечни мир,
Те срести терет среће своје зле.
Са свет-омрзле пути моје те.
Још један поглед, један загрљај!
А уста, двери уздисаја зи,
Запечатите љубом законим
Нерочно писма смрти лакомој! (Наставиће се.)

ЈЕДНА ФРАНЦУСКА ГЛУМИЦА.

(Наставак.)

„Кандид“ истина није представљан, јер се није допао одбору, илго оцењује драматичка дела, али Дежазетова није напустила Сарду-а, јер и ако је цензура записала за његов други комад „Premières armes de Figaro,“ ипак је израдила да је дошао на позорницу, и прибавила му је сјајан успех.

Паулина Вирђинија Дежазетова, о којој се толико лених црта проноси, умрла је 1. декембра п. г. у Паризу, по што је више од постолећа заузимала веома значно и одлично место на фран-

цуској позорници. Она је била рођена Паришкњанца. У престоници француској угледала је она света 30. августа 1798 године.

Још у петој својој години ступила је на позорницу, и то у „капуцинском“ позоришту. Има ваљда само још неколико погурених старца, који се сећају кад је Вирђинија Дежазетова била у својој млађаној слави и ведичини, а од сувременика тешко да има у животу кога, који јој је тапшао при првој појави на позорници. У тако млађаним годинама није још нико ступио на позор-

ницу. Од самога почетка овога столећа развијала се на даскама. Цео живот човечији приказивала је она: дете, дечака, несташног момка, гризету и маркизу, а остарила пије никад. Ко ју је видео у шездесетој години њезиној како је младачке улоге играла, како је весело и мило гледала у свет, обучена у рококо-оделу, окићена свилом, кадивом и тракама, са витим мачем о бедрима, са накривљеним шеширићем, како јој лако тече песма са усана, — који ју је таку видео, опљадно би се, да је то она иста Дежазетова, коју је пре тридесет, четрдесет година видео и слушао. Била је вечито млада, свежа, несташна и весела, и као таква служила је за углед потоњим нараштајима. Тек у задњим годинама порушила је неумитна старост ту љубимицу читавог једног народа. Преминула је после дугог живота а кратке старости, и старо и младо сећа ће се вазда њезине свежине и младачка духа.

С њоме изумири оштро обележени друштвени значај „некадашње“ лепе Француске, оне Француске, која је тако поносно, тако весело, тако сретно предвјачила у цивилизацији, која је целом свету прописивала законе и моде и правила политике, у инстинктивној свести своје надмоћности, у лепоме укусу, живој машти, разумном раду. У Вирђинији Дежазетовој огледао се најживље онај стари „esprit gaulois“ (галски дух), који без кицошке разметљивости и подлости, природним живим бојама

црта сатиричке слике људских будалаштина и задева их доброћудношћу и пикантним пецкањем. У њојзи је живила сва љупкост и машта њезиних земљака. Допадала се, а није била особито лепа, била је разборита и разумна, и ако није била научно изображена, била је добра, али не побожна, лакоумна, али не покварена, — уживала је радости овога света и живота као безазлено дете и као страсна жена. Она је само сркутала, али никад није до дна испијала пехар светског уживања, и у шаровитој промени позоришног живота, окружена обожаоцима и поштовачима сваке врсте, тражена од људи на гласу са памети, праћена завешћу и злбом лених жена, била је и остала је с доброћудним подсмехом на усанама, с поштеним срцем, бистром главом и дарезљивом руком уметница, а не глумица, лакрдијашица. Била је свакоме добра пријатељица, па и најнезатнијег друга сматрала је за брата у уметности, те је шњим у невољи делила последњи новчић и последњи залогај. Она није више била за овај нови глумачки свет; остала је сама у свету, који тражи само лена одела на позорници; остала је права правцата „субрета,“ која је ту врсту створила и која шњоме изумири; била је права краљица оног веселог народића, који је душом и телом приказивао шаљиве позоришне комаде, а на који сада, на јако зачињену храну навикнута публика, не обрће више главе. (Свршиће се.)

Э Д Ж С Т Ш Њ Ш. Э

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Присни пријатељи) приказани су на нашој позорници 10. априла о. г. Ова шаљива игра, верна слика и прилика француског друштвеног живота, јако је занимљива. Карактери су у њој верно и истинито, управо мајсторски, надргани. Заплет и расплет вешто удешен. Дијалог је, и ако нешто подугачак у првоме чину, пун духа и досетљивости. Многе су ситуације јако компичне, а нарочито оне, у које долази богат добрићина, који познанике своје држи за праве пријатеље. Простодушна доброћудност његова доводи га у највеће неприлике, а бацила би га и у највећу несрећу, да не нађе у свом кућном леџнику свога анђела хранитеља.

Цео приказ био је, штово се каже, у средњу руку, а био би добар, да је разговор местимце брже и лакше текло. Рукић је као Толозан био прави леџник, који својим мудрим поступањем и оштроумношћу избавља из највеће опасности мужа, отварајући му очи. Ј. Сајевићка (Цецилија) живо и

вештачки нам је изнела пред очи жену, која се лакоумно игра са домаћом срећом својом и која се после ужасом окреће од понора, који јој се отвара пред очима са њезине лакоумности. Лукић је добро обележио главне црте косацовог карактера: простодушност и доброћудност. Ваљало би му се само чувати, да не пређе у сувише патетичан говор, кад се почиње сумњати у верност своје жене: Сајевић је са свим добро представљао саможивог човека, кога ни свеze пријатељства не могу задржавати, да се не заљуби у жену свога пријатеља. Јуришић као Марека имао је тежак задатак: морао се борити са успоменом на нашег Недељковића, који је нарочито у тој улози стекао био себи лепо име приказивача карактерних комичних улога. Што није могао избрисати из памети нам Недељковића, то нека му ништа не смета: непрекидним учењем и марљивим радом могу се самовладати и највеће тешкоће и постићи највећи успеси. Ј.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

12. ПРЕДСТАВА.

У ПРЕТПЛАТИ 10.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 13. АПРИЛА 1876.

ПРВИ ПУТ:

ЛЕКАР.

Шаљива игра у једном чину, по француском написао Хесе.

О С О Б Е:

Ларош, трговац	Лукић.
Емилија, његова кћи	Б. Зорићева.
Сенталбановица, богата удовица	Д. Ружићка.
Артур Дервут, њен сестрић, шкотски племић	Сајевић.
Дармантије, лекар	Ружић.
Цокеј	Бунић.

Збива се у Паризу у кући ларошевој.

ЗА ТИМ:

БЕЗ ЖЕЖИДБЕ.

Шаљива игра у једној радњи, написао Јован Хенрик Мирани.

О С О Б Е:

Барон Фламер, мајор	Марковић.	Артур, млади племић	Сајевић.
Мерк	Зорић.	Валтазар, племић	Лукић.
Адела	Ј. Сајевићка.	Вајм, стари слуга	Добриновић.

У четвртак 15. априла први пут: „ПРУЖАЈ СЕ ПРЕМА ГУБЕРУ.“ Шаљива игра у 3 чина, од
Ст. Богуславскога. С пољскога.

Поштовани претплатници умољавају се, да би изволели исплатити први део своје претплате у књи-
жарској трговини браће Поповића.

БОЛУЈЕ: П. ПОПОВИЋ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК 9 И ПО САХАТА.